

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 01.10.2017
Orientering		Arkivsaknr.:

SPIRE-såkorntmidler

Bakgrunn

SPIRE – Strategic Programme for International Research and Education – er en sentral såkornmiddelordning som ble etablert i 2012. Programmet har som mål å støtte opp under Universitetet i Bergens strategi og handlingsplan for internasjonalisering. Internasjonalisering er et viktig virkemiddel for å styrke universitetets tilslag på eksterne forskningsmidler (BOA) og styrke faglig kvalitet.

Motivasjonen for å etablere SPIRE den gang var universitetsledelsens ønske om å ha et sentralt virkemiddel som kunne stimulere UiBs vitenskapelig ansatte og fagmiljøer til å initiere og videreutvikle forsknings- og utdannings samarbeid med (1) strategiske partnere i internasjonale nettverk der UiB er medlem og med (2) prioriterte samarbeidspartnere i BRIKS-landene (Brasil, Russland, India, Kina, Sør-Afrika) og Japan og i lav- og middelinntektsland.

I mange år hadde UiB også hatt en ordning der fagmiljøene kunne søke om sentrale midler for å invitere gjesteforskere til UiB. Da SPIRE ble etablert i 2012, valgte man å innlemme en revidert ordning med gjesteforskermidler i programmet. Den reviderte SPIRE gjesteforskerordningen la imidlertid ikke noen føringer på nettverk eller land for å søke. Den eneste begrensningen som ble lagt var at gjesteforskeren måtte minst være på postdoktornivå (ikke ph.d.), og gjesteforskeroppholdet måtte ikke overstige 3 mnd.

Erfaringer

SPIRE programmet ble utformet slik at det skulle være enkelt og lite tidkrevende å søke om midler. Søknadsskjemaet er standardisert og enkelt å forholde seg til. Tilbakemeldinger på SPIRE fra vitenskapelig ansatte er gode. Det er enkelt å søke og selv om det er relativt små midler man søker om, er midlene til stor nytte fordi de gir mulighet for å initiere og utvikle internasjonalt samarbeid som det ellers er vanskelig å finne finansiering for.

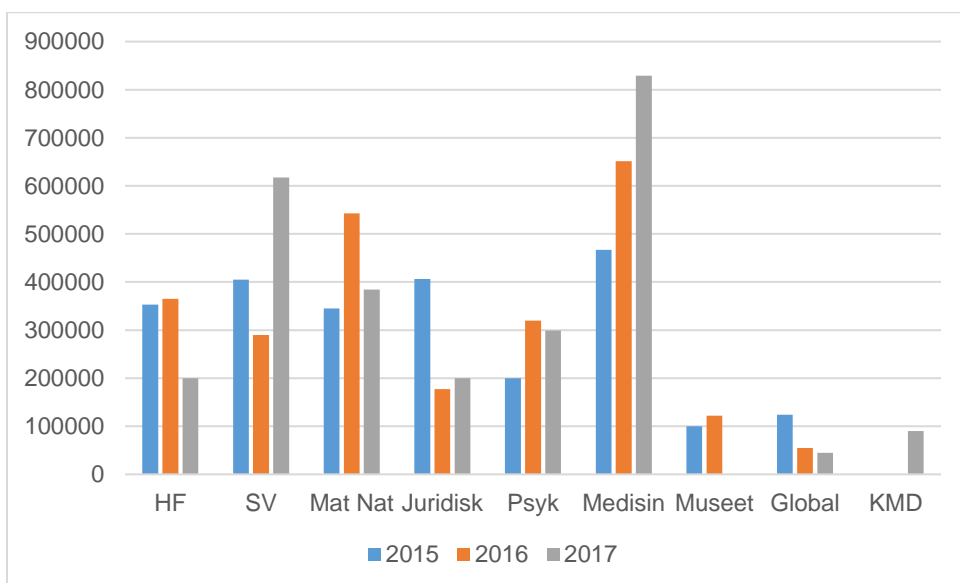
Søknadstall 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Totalt
Antall søknader	39	53	55	60	57	48	312
Innvilgete søknader	35	35	35	32	35	33	205
Søknadsbeløp	2.349	3.561	4.204	4.924	4.441	3.980	23.459
Innvilget beløp	2.038	2.301	2.363	2.400	2.522	2.664	14.288

Finansieringen av SPIRE skjer over FAs tildelte budsjett for internasjonalisering. 2 mill kr ble avsatt på budsjettet i 2012, 2,3 mill kr i 2013 og 2014, 2.4 mill kr i 2015, og 2.5 mill kr i 2016 og 2017. Små overskridelser av bevilgning i forhold til budsjett har vært mulig gjennom tilbakeføring av ubrukte SPIRE midler fra foregående år. Økningen i avsatte budsjettmidler gjennom perioden korresponderer med økningen i antall søknader og søknadsbeløp frem til 2015, for deretter å avta noe i 2016 og 2017. Dette bildet gjenspeiler at det alltid tar noe tid å bygge opp og gjøre en ny ordning kjent, samt at bruk av ordningen flater ut etter en del år.

Tabellen viser likeledes at det er en ganske høy uttelling på SPIRE søknader i hele perioden. Dette har gjort det relativt attraktivt å søke om SPIRE midler. Kombinasjonen av enkel og lite tidkrevende søknadsprosess og høy uttelling på søknader, gjør at SPIRE blir interessante å søke selv om det dreier seg om relativt små midler som tildeles hver søker.

Tildelingen av SPIRE midler pr fakultet de 3 siste år vises i figuren under.

Det har vært forskjeller mellom fakultetene når det gjelder søknader til SPIRE. Riktignok kan søknadsaktiviteten variere noe fra år til et annet for et fakultet, men generelt sett er det Det

matematisk-naturvitenskapelige og Det medisinske fakultetet som har levert og fått innvilget flest søknader (både antall og beløp) hvert år gjennom hele perioden.

Juridisk fakultet har også hatt god uttelling på sine SPIRE søknader og er nok det fakultetet som har brukt SPIRE programmet mest «strategisk» for å initiere og videreutvikle fakultetets internasjonale samarbeidsrelasjoner på utdanning, mobilitet og forskning til prioriterte partnere og land, særlig til Kina.

Avdelingsdirektørens kommentarer

SPIRE programmet har virket i 6 år uten større endringer. UiB har i denne perioden utarbeidet en ny strategi og en rekke handlingsplaner for de kommende 5 årene. Bidrags- og oppdragsfinansieringen (BOA) må styrkes om UiB skal nå sitt mål om å holde høy, internasjonal faglig kvalitet. Virkemidler som SPIRE må innrettes for å bidra tydeligere til dette. Tiden synes derfor inne for å foreta endring på bruken av SPIRE. SPIRE-utlysningen for 2018 vil derfor være åpnere og ikke legge føringer på bruk av bestemte UiB-nettverk eller BRIKS-partnere, men vektlegge forskningens og forskernes behov for internasjonale nettverk. Nettverksmidler er viktige for forskere og forskningsområder som trenger å utvikle gode internasjonale samarbeidspartnere. Neste års SPIRE-midler vil i større grad innrettes for å styrke BOA-aktiviteten og som støtte for forskere som arbeider med eksterne prosjektsøknader også med andre finansieringskilder enn H2020.

Saken legges med dette frem for utvalget til orientering.

30.10.2017 / Heidi A. Espedal / Bjørn Erik Andersen / Bjørn Einar Aas

Vedlegg:

- Tildelte SPIRE-midler pr fakultet